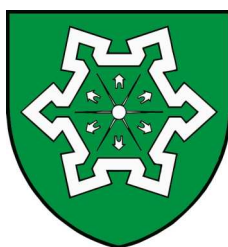

ÚZEMNÝ PLÁN MESTA NOVÉ ZÁMKY

Správa o hodnotení strategického dokumentu

podľa Prílohy č. 5 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie

VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Správa o hodnotení strategického dokumentu,
ktorým je územnoplánovacia dokumentácia,
podľa §9, ods. 5 zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
je obstarávateľom predkladaná spolu s Konceptom územného plánu.

Vzhľadom na to sa predkladaná správa o hodnotení
odvoláva na niektoré textové časti a grafické prílohy
vlastného strategického dokumentu
„Územný plán mesta Nové Zámky – Koncept“.

Z dôvodu zjednodušenia orientácie
sú vybrané grafické prílohy a časti textov o hodnotení
prevzaté do predkladanej správy zo strategického dokumentu.

Reálne vplyvy
súvisiace s navrhovanou územnoplánovacou dokumentáciou
sa prejavia až v súvislosti s realizáciou stavieb a činností
a následne prevádzkou objektov,
ktoré budú realizované v súlade s podmienkami územného plánu.
Preto v tejto etape poznania možno niektoré vplyvy určiť len rámcovo.

Podrobnejšie hodnotenie vplyvov na životné prostredie
bude spojené s návrhom jednotlivých stavieb (navrhovaných činností),
z ktorých najvýznamnejšie budú z pohľadu možných vplyvov
na životné prostredie
hodnotené
v procese posudzovania vplyvov navrhovaných činností
na životné prostredie
podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Predkladaná správa o hodnotení je vyhotovená podľa osnovy
danej prílohou č. 5 zákona č. 24/2006 Z. z.
a podľa Rozsahu hodnotenia č. 2011/1514-25-Sch
zo dňa 26.07.2011
určeného Obvodným úradom životného prostredia v Nové Zámky,
Svätoplukova 1, 940 01 Nové Zámky.

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.

Základné údaje o obstarávateľovi.

Mesto Nové Zámky

Hlavné námestie 10

940 35 Nové Zámky

Oprávnený zástupca obstarávateľa:

Ing. Gejza Pischinger – primátor

- Hlavné nám. 10, 940 35 Nové Zámky

Osoba s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii

Ing. arch. Ľubomír Ondrejčík

- Cisárska bašta 8, 940 51 Nové Zámky

- osoba odborne spôsobilá pre obstarávanie ÚPN podľa § 2a zákona č.50/1976 Zb. v platnom znení

- osvedčenie o odbornej spôsobilosti č. 283

Miesto na konzultácie

Ing. arch. Ľubomír Ondrejčík

- Hlavné nám. 10, 940 35 Nové Zámky

Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

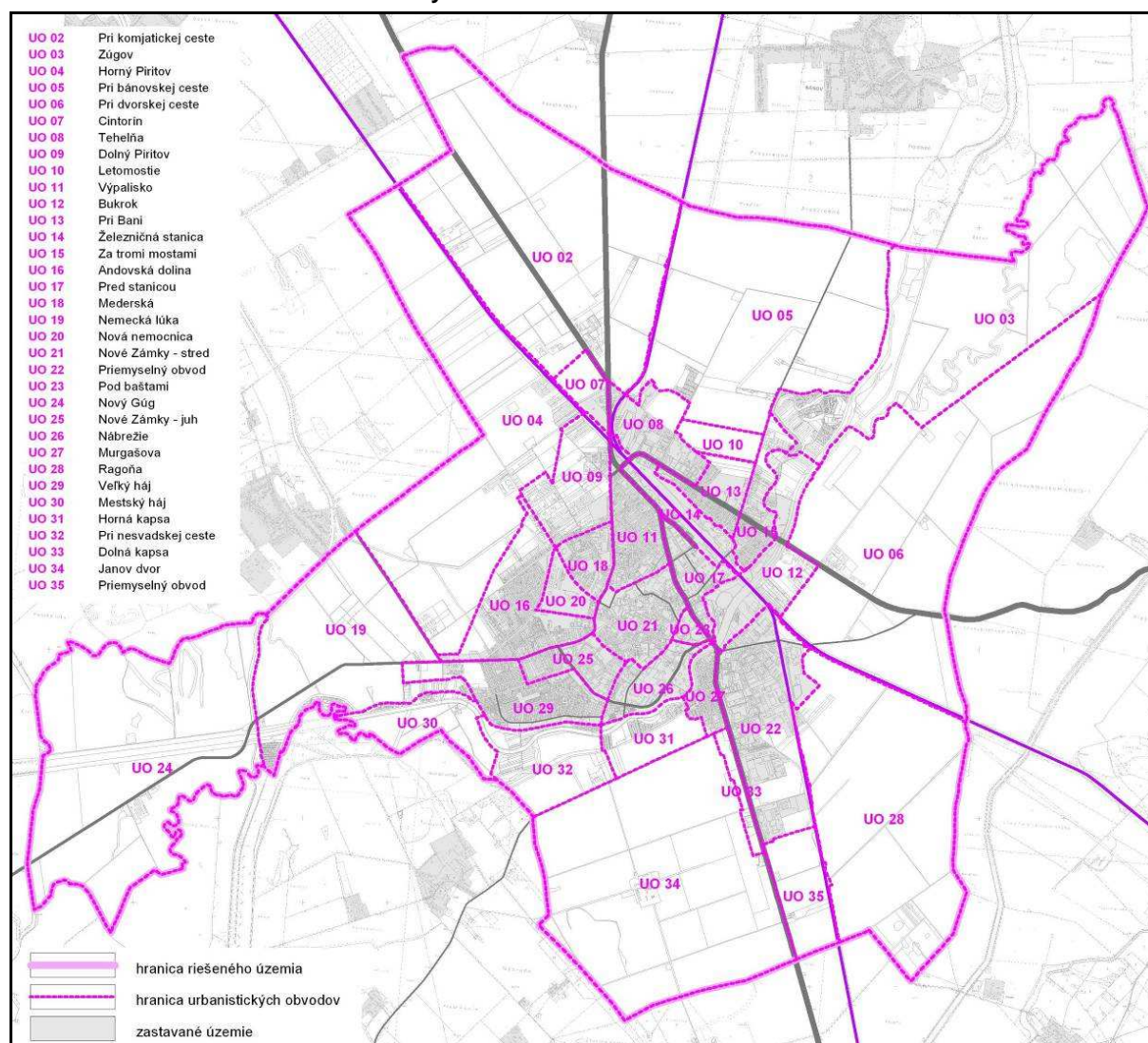
Územný plán mesta Nové Zámky

Územný plán mesta Nové Zámky – strategický dokument podľa § 3 písm. c) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Riešeným územím pre spracovanie územného plánu mesta Nové Zámky je administratívne územie mesta Nové Zámky pozostávajúce z jedného katastrálneho územia Nové Zámky. Mesto Nové Zámky vzniklo na základe zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov ako samostatný samosprávny územný celok Slovenskej republiky.

Takto vymedzené územie, predstavuje výmeru 7 256,48 ha s celkovým počtom trvalo bývajúcich obyvateľov 42 262 (podľa SODB 2001), stav ku dňu 02.09.2010 – 40 295 obyvateľov v jednotlivých urbanistických obvodoch vymedzených z hľadiska administratívno-evidenčných a organizačných potrieb podľa uvedených tabuliek.

Členenie riešeného územia Nové Zámky

Základné sídelné jednotky (urbanistické obvody) mesta Nové Zámky

Ozn. UO	NÁZOV UO	KÓD ZSJ	Výmera ZSJ (UO) v ha	Počet obyv. v r. 2001
02	Pri komjatickej ceste	2426590	727,19	5
03	Zúgov	2425600	639,77	0
04	Horný Piritov	2426830	613,46	0
05	Pri bánovskej ceste	2426160	577,35	6
06	Pri dvorskej ceste	2425430	721,63	0
07	Cintorín	2817780	32,04	121
08	Tehelňa	2428020	80,28	37
09	Dolný Piritov	2817600	93,83	0
10	Letomostie	2817560	31,93	0
11	Výpalisko	2424030	76,27	1 072
12	Bukrok	2428290	118,21	15
13	Pri Bani	2424200	51,08	717
14	Železničná stanica	2428110	56,,8	121
15	Za troma mostmi	2424380	41,86	787
16	Andovská dolina	2423730	135,48	1 455
17	Pred stanicou	2424110	45,95	5 996
18	Mederská	2343900	38,63	627
19	Nemecká lúka	2427480	344,23	1
20	Nová nemocnica	2423810	29,70	26
21	Nové Zámky – stred	2423220	88,52	5 899
22	Priemyselný obvod	2427810	215,40	73
23	Pod baštami	2423210	10,93	1 732
24	Nový Gúg	2427640	650,75	39
25	Nové Zámky – juh	2423570	49,26	9 988
26	Nábřežie	2423490	62,11	9 244
27	Murgašova	2424540	33,17	446
28	Ragoňa	2424970	534,71	0
29	Veľký háj	2423650	104,27	3 830
30	Mestský háj	2427720	88,92	5
31	Horná kapsa	2818080	64,84	0
32	Pri nesvadskej ceste	2766690	116,46	0
33	Dolná kapsa	2817940	22,91	0
34	Janov dvor	2424620	673,26	20
35	Priemyselný obvod	2427810	86,22	0

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B.I. Údaje o vstupoch

Územný plán mesta Nové Zámky sleduje riešenie ďalšieho urbanistického rozvoja v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v zadaní, ktorými predovšetkým sú:

- vytvorenie komfortného harmonického obytného prostredia pre občanov mesta Nové Zámky
- vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov mesta a jeho spádového územia
- vytvorenie priestorových predpokladov pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti a tým posilnenie významu mesta Nové Zámky ako regionálneho centra a jadra novozámocko-komárňanského ťažiska osídlenia
- zabezpečenie adekvátnych podmienok pre športové a rekreačné potreby obyvateľov
- vyriešenie vnútornej a tranzitnej dopravy a dobudovanie uceleného prepravného systému zloženého zo železničnej, cestnej, hromadnej, cyklistickej a pešej dopravy v ich vzájomných súvislostiach
- vybavenie územia mesta potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade so zákonnými požiadavkami ako aj požiadavkami na pohodlné bývanie.

Pôda

Variant 1

Pri poľnohospodárskych pôdach ide o trvalý záber mimo zastavaného územia obce o výmere 95,6388 ha, ostatných 10,3510 ha pripadá na nepoľnohospodársku pôdu. Cca 50 % odnímaných pôd (44,9462 ha) podlieha ochrane poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Variant 1 navrhuje rozsiahlejšie zábery poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia, čo v regióne Nitrianskeho kraja s mimoriadne vysokým potenciálom pre rozvoj poľnohospodárstva, potravinárskeho priemyslu a zvyšovanie potravinovej bezpečnosti štátu sa javí z týchto dôvodov ako variant nevýhodnejší.

Variant 2

Pri poľnohospodárskych pôdach ide o trvalý záber mimo zastavaného územia obce o výmere 73,6167 ha, ostatných 12,2181 ha pripadá na nepoľnohospodársku pôdu. Cca 20 % odnímaných pôd (15,3212 ha) podlieha ochrane poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Variant 2 navrhuje menšie zábery poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia, čo v regióne Nitrianskeho kraja s vysokým potenciálom pre rozvoj poľnohospodárstva, potravinárskeho priemyslu a zvyšovanie potravinovej bezpečnosti štátu sa javí z týchto dôvodov ako variant výhodnejší.

Voda

Výpočet potreby vody zahŕňa v sebe pomerne veľkú rezervu, keďže podľa štatistík štatistickej databázy Regiostat (rok 2008) bola v meste Nové Zámky priemerná spotreba pitnej vody na 1 obyvateľa v domácnostiach 97,0 l.obyv.-1.deň-1 a celková špecifická spotreba vody 137,9 l/osoba/deň. Podľa údajov prevádzkovateľa vodovodnej siete bola v r. 2011 špecifická spotreba približne 159,7 l.obyv.-1.deň-1 (počítané na základe ukazovateľa „voda určená na realizáciu“, t. j. vrátane spotreby vody v priemysle a strát vody vo vodovodnej sieti).

Tabuľka – Predpokladaná potreba vody pre návrhový stav – variant 1 a 2 je nasledovná:

názo v	Počet obyvateľov		Počet zamestnancov		NÁVRH – variant 1					NÁVRH – variant 2				
	Var. 1	Var. 2	Var. 1	Var. 2	Qp		Qd		Qh	Qp		Qd		Qh
					l/s	m³/d	l/s	m³/d		l/s	m³/d	l/s	m³/d	
Spolu	46 900	47 200	5 750	6 150	119	10323	153.7	13282	307.1	120.4	10401	154.8	13374	311.1

Suroviny

Pre výstavbu objektov vo variante 1 aj vo variante 2 bude potrebné zabezpečiť stavebný materiál rôzneho druhu (kamenivo, štrk, piesok, cement, betónové dlažby, betónové konštrukčné prvky, keramické výrobky, železo, strešné krytiny, izolácie, drevo, plastové výrobky, sklo, elektrické vedenia a káble a iné stavebné hmoty a materiály).

Množstvá potrebných materiálov nemožno na súčasnom stupni riešenia kvantifikovať a nie sú stanovené ani odborné odhady. Zdrojmi týchto materiálov budú štandardné ťažobné a iné dodávateľské organizácie, resp. pôjde o obchodné výrobky zo zdrojov mimo posudzovaného územia, ktorých prísun si zabezpečí samotná stavebná organizácia.

Výstavba objektov, pre ktoré územnoplánovacia dokumentácia vytvára rámec, bude riešená prevažne domácimi kapacitami a materiálmi nachádzajúcimi sa na domácom trhu. Preádzka daných objektov si nebude vyžadovať prísun špecifických surovín.

Energetické zdroje

Zásobovanie elektrickou energiou

Variant 1

$$P_c = (P_{sbýv} + (P_{ov} \times 0,6)) \times 0,8 = ((1025 \times 3,6 + 190 \times 2,4) + (583\,560 \times 0,04 \times 0,6)) \times 0,8 = \\ = (3\,690 + 456 + 14\,005) \times 0,8 = 14\,521 \text{ kW}$$

$$\text{Výkonové nároky na úrovni trafojednotiek} \quad \eta_t = 14\,521 / (0,95 \times 0,75) = 20\,380 \text{ kVA}$$

Variant 2

$$P_c = (P_{sbýv} + (P_{ov} \times 0,6)) \times 0,8 = ((1103 \times 3,6 + 190 \times 2,4) + (628\,160 \times 0,04 \times 0,6)) \times 0,8 = \\ = (3\,971 + 456 + 15\,028) \times 0,8 = 15\,564 \text{ kW}$$

$$\text{Výkonové nároky na úrovni trafojednotiek} \quad \eta_t = 15\,564 / (0,95 \times 0,75) = 21\,844 \text{ kVA}$$

Zásobovanie plynom

Hodinová potreba plynu

<u>Variant 1</u> - rodinné domy $1,2 \times 1\,025 =$	1 230 m ³ /hod
- bytové domy $0,9 \times 190 =$	171 m ³ /hod
- obč. vybavenosť $37\,745 \times 3,6 / 0,97 \times 34,7 =$	4 037 m ³ /hod
- nárast potreby plynu spolu	5 438 m ³ /hod

Pri koeficiente súčasnosti odberov 0,8 bude maximálna potreba 4 350 m³/hod.

<u>Variant 2</u> - rodinné domy $1,2 \times 1\,103 =$	1 324 m ³ /hod
- bytové domy $0,9 \times 190 =$	171 m ³ /hod
- obč. vybavenosť $40\,630 \times 3,6 / 0,97 \times 34,7 =$	4 345 m ³ /hod
- nárast potreby plynu spolu	5 840 m ³ /hod

Pri koeficiente súčasnosti odberov 0,8 bude maximálna potreba 4 672 m³/hod.

Rozdiely v potrebe plynu v urbanistických obvodoch oboch variantov z hľadiska potrieb plynu sú minimálne a nemajú vplyv na ich koncepčné riešenia.

Zásobovanie teplom

Bilancia maximálnych hodinových potrieb tepla

<u>Variant 1</u> - rodinné domy 14 x 1 025 =	14 350 kW/h
- bytové domy 10 x 190 =	1 900 kW/h
- obč. vybavenosť 2 042 460 x 0,56 x (21+12) =	37 745 kW/h
- nárast potreby tepla spolu	53 995 kW/h

Pri koeficiente súčasnosti vykurovania jednotlivých objektov 0,7 bude maximálna potreba tepla 37 797 kW/h.

<u>Variant 2</u> - rodinné domy 14 x 1 103 =	15 442 kW/h
- bytové domy 10 x 190 =	1 900 kW/h
- obč. vybavenosť 2 198 560 x 0,56 x (21+12) =	40 630 kW/h
- nárast potreby tepla spolu	57 972 kW/h

Pri koeficiente súčasnosti vykurovania jednotlivých objektov 0,7 bude maximálna potreba tepla 40 580 kW/h.

Predpokladaná ročná potreba tepla $V1 = 75\,473 \text{ MWh/rok}$

$V2 = 81\,030 \text{ MWh/rok}$

Výpočet potreby tepla bude postupne upresňovaný pri spracovaní ďalších stupňov projektovej dokumentácie.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Mesto Nové Zámky sa nachádza v Nitrianskom kraji. Je okresným mestom. Leží v juhozápadnej časti kraja a patrí medzi regionálne centrá. Z hľadiska regionálnych väzieb existujú silné väzby Nových Zámkov a okolitých obcí, pre ktoré tvorí mesto hospodárske a spoločenské zázemie.

V rámci cestnej siete sa Nové Zámky nenachádzajú na žiadnom z európskych cestných koridorov, ale tvoria významnú dopravnú križovatku južného Slovenska. Vzdialenosť mesta od sídla kraja – Nitra je cestnou dopravou 40 km. Napojenie na cestnú sieť vyššieho významu je viazané na cestu I/64, ktorá sa v meste Nitra napája na rýchlostnú cestu R1 (E571). V zámeroch územného rozvoja sa uvažuje s výstavbou rýchlostnej cesty R7, ktorej poloha je v blízkosti mesta. Zároveň sa vo výhľade uvažuje s preložkou cesty I/64 ako nadregionálnej cestnej komunikácie v severojužnom smere, ktorá by obchádzala mesto po jeho východnej strane.

V rámci železničných prepojení leží mesto na trase IV. multimodálneho koridoru pre železničnú dopravu – trať č. 130.

Aj keď mesto má letisko, bežné letecké spojenie je dostupné z letísk v Bratislave a Budapešti.

V rámci automobilovej dopravy je najlepšia dostupnosť po ceste I/75 a I/64. Spojenie autobusovou dopravou je zabezpečené prímestskými linkami. Vlakové spojenie je zabezpečené EC vlakmi, rýchlikmi a osobnými vlakmi. Letecké spojenie je z letiska M. R. Štefánika v Bratislave (103 km).

B.II. Údaje o výstupoch

V súvislosti so stanovením nových podmienok regulácie intenzity využitia územia pri zohľadnení rozvojových zámerov mesta i podnikateľského prostredia a usmerňovanie investičnej činnosti v území nastanú zmeny v reálnom vývoji počtu a skladby obyvateľstva v porovnaní s pôvodnými prognózami v meste Nové Zámky, reštrukturalizácia hospodárskej základne mesta. Zmenia sa podmienky pre socio – ekonomické a podnikateľské aktivity, rozvoj a využitie výrobných plôch vzhľadom na transformáciu, resp. likvidáciu výrobných podnikov ako aj transformáciu poľnohospodárskych areálov na iné funkcie.

Tieto zmeny vyvolajú aj zmeny vo výstupoch vo väzbe na jednotlivé zložky životného prostredia, najmä v oblastiach:

- znečisťovania ovzdušia lokálnymi bodovými a mobilnými zdrojmi
- znečisťovania povrchových a podzemných vôd
- zaťaženia hlukom a vibráciami
- problematiky nakladania s odpadmi.

Ovzdušie

Na znečistení ovzdušia v riešenom území sa podieľajú výraznou mierou činitele, ktoré sú situované priamo v jeho území, ale aj pôsobiace v okolí tohto územia.

Z hľadiska zdrojov znečistenia sa na znečistení ovzdušia podieľali najmä energetické zdroje priemyselných podnikov, centrálné tepelné zdroje, blokové kotolne, domáce kúreniská, z ktorých je ale väčšina už nefunkčná. V súčasnosti má najväčší vplyv na znečistenie ovzdušia automobilová doprava a prach z ulíc, nespevnených plôch a poľnohospodárskej pôdy.

V oblasti ochrany ovzdušia musia prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia plniť podmienky zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, ktorý zrušil zákon č. 478/2002 o ochrane ovzdušia.

Podľa Prílohy č. 2 k vyhláške Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR č. 356/2010 Z. z., ktorou sa vykonávajú, patria technologické celky obsahujúce stacionárne zariadenia na spaľovanie palív medzi zdroje znečisťovania ovzdušia.

Vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR č. 357/2010 Z. z. sa ustanovujú požiadavky na vedenie prevádzkovej evidencie a rozsah ďalších údajov o stacionárnych zdrojoch znečisťovania ovzdušia.

Vyhláškou Ministerstva pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR č. 363/2010 Z. z. sa ustanovuje monitorovanie emisií zo stacionárnych zdrojov a kvality ovzdušia v okolí, spôsob a požiadavky na zisťovanie a preukazovanie množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok a údajov o dodržaní určených technických požiadaviek a všeobecných podmienok prevádzkovania.

Voda

Vodné toky

Územie mesta Nové Zámky patrí do povodia európskeho veľtoku Dunaj, do ktorého sa pri Komárne vlieva Váh s Nitrou a ich prítoky (Žitava, Chrenovka a iné). Územie je bohaté na zásoby podzemných vôd (najvýznamnejšia je oblasť Podunajská nížina) a na minerálne vody. Podunajská nížina je popretkávaná sieťou umelo vybudovaných kanálov (odvodňovacích a zavlažovacích kanálov).

Najvýznamnejším tokom v území je rieka Nitra. Na celom úseku cez mesto je upravená na prietok Q100 a obojstranne ohrádzovaná.

Maximálne priemerné mesačné prietoky v povodí Nitry boli zaznamenané v mesiaci marec, minimálne priemerné mesačné prietoky boli zaznamenané v rôznych mesiacoch (august, september, október, november).

Územie Nových Zámkov rozdeľuje rieka Nitra na dve časti – severozápadnú a juhovýchodnú. Severozápadná časť je členená viacerými odvodňovacími kanálmi:

- Dlhý kanál, Piritov, Martovský kanál.

V juhovýchodnej časti je najvýznamnejším tokom vlievajúcim sa do rieky Nitry potok Chrenovka. Potok Chrenovka je vyhlásený ako prírodná pamiatka, najmä kvôli fragmentom prirodzených porastov, ktoré sú významným biologickým objektom v poľnohospodárskej krajine. Územím pokračujú Dlhý kanál a Martovský kanál.

Okolie rieky Nitry je formované Starou Nitrou – pozostatkami slepých starých ramien, ktoré vytvárajú v území špecifickú štruktúru.

Na území mesta Nových Zámkov sa hodnotili priemerné ročné prietoky rieky Nitra vo vodomernej stanici 6772 Nové Zámky. Priemerný ročný prietok v roku 2009 Q2009 bol 15,72 m³.s⁻¹. Najvyšší maximálny prietok Q_{max}2009 bol nameraný v decembri (170,3 m³.s⁻¹), najnižší Q_{min}2009 bol nameraný v septembri (5,151 m³.s⁻¹).

Vodné plochy

Vodné plochy na území mesta Nové Zámky sú pozostatkami po povrchovej ťažbe (štrky, hliny, ...) – bagroviská, zväčša slúžili ako poľnohospodárske vodné nádrže.

V súčasnej dobe sa využívajú prevažne na rybárčenie, nevyužívajú sa ani rekreačne, ani športovo. Významné vodné plochy na území mesta Nové Zámky:

- Zúgov (Slovenský rybársky zväz, Rybníčné hospodárstvo Zúgov)
- Purzweilovo jazero (neupravená vodná plocha Baňa)
- Rybníky medzi v. t. Nitra a meandrami Nitry
- Súkromné rybníky severne od Nesvadskej cesty.

Odpady

Nakladanie s odpadmi na území mesta prebieha v rámci platnej legislatívy, separuje sa sklo, PET, BIO, papier, a to do farebne rozlíšených kontajnerov alebo plastových vriec. Zber zabezpečuje firma Brantner Nové Zámky. Mesto má vybudovanú prekládkovú stanicu komunálneho odpadu, kde sa odpad prekladá do veľkokapacitných kontajnerov a odváža na riadenú skládku v Kolte.

Hluk

Najväčším zdrojom hluku v riešenom území je intenzívna doprava, a to ako cestná tak aj železničná. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž postihujúcu vnútro mesta a aj krajinu pozdĺž ciest zaťažených intenzívnou dopravou. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu a od charakteristík trasy cesty.

Všeobecne možno konštatovať, že vysoká intenzita dopravy je typická predovšetkým pre cesty prvej triedy. Za najvýznamnejší zdroj hluku v riešenom území z celkového hľadiska je možné považovať úseky v okolí týchto komunikácií a úseky hlavných železničných tratí prechádzajúcich územím.

Opatrenia, ktoré bude potrebné prijať na eliminovanie hluku v životnom prostredí, súvisia hlavne s reorganizáciou dopravy. Ide najmä o vylúčenie tranzitnej dopravy z centra a jej riešenie mimo centra mesta ako aj budovanie ochranných protihlukových bariér v miestach obytných štvrtí exponovaných zvýšenou hladinou hluku.

K prekročovaniu limitných hodnôt hluku môže dochádzať pri výstavbe navrhovaných cestných koridorov.

Zmierniť negatívne dopady hluku je možné zavedením zariadení na znižovanie hluku (protihlukové bariéry), poprípade vysadením izolačnej zelene v navrhovaných ale aj súčasných koridoroch cestnej a železničnej dopravy.

Žiarenie a iné fyzikálne polia

Väčšina riešeného územia sa podľa schémy „Prognóza radónového rizika“ (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) uvedenej v textovej časti konceptu ÚPN mesta nachádza v oblasti s nízkym radónovým rizikom (modrá). Zvyšok územia sa nachádza v oblasti so stredným radónovým rizikom (žltá). Vysoké radónové riziko (červená) nie je zaznamenané.

Prezentované výsledky radónového prieskumu v riešenom území nie je možné použiť ako podklad pre detailné územné plánovanie a nenahrádzajú podrobný radónový prieskum. Výsledky podávajú len základné informácie o radónovej situácii a slúžia ako podklad pre usmernenie ďalších činností.

Doplňujúce údaje

Nové podmienky regulácie intenzity využitia územia vytvoria reálne zmeny vo výstupoch až pri ich realizácii. V území nastanú zmeny v reálnom vývoji počtu a skladby obyvateľstva a s tým sú spojené výstupy v oblasti odpadových vôd, nakladania s odpadmi a pod. Pri realizácii stavebných aktivít alebo pri presmerovaní dopravy nastane významná zmena v oblasti hlukovej záťaže.

C. ZHODNOTENIE SÚČASNÝCH ENVIRONMENTÁLNYCH PROBLÉMOV

Ovzdušie

Znečisťujúce látky v ovzduší možno považovať z vodohospodárskeho hľadiska za zdroj znečistenia povrchových a podzemných vôd.

Škodliviny v ovzduší tiež poškodzujú vegetáciu, a to mnohokrát vo väčšej miere živočíšne organizmy. Tuhé imisie usadené na povrchu rastlín vplývajú na príjem energie, obmedzujú dýchanie, upchávajú prieduchy tuhými časticami. Podľa citlivosti na exhaláty možno rastliny deliť približne nasledovne (začínajúc od najcitlivejších):

- ihličnaté dreviny
- listnaté dreviny
- viacročné byliny
- jednoročné byliny.

Veľkú citlivosť majú hlavné lesné dreviny smrek a jedľa. Veľkým problémom je aj poškodzovanie stanovištných podmienok drevín, porušenie vhodnej štruktúry lesných porastov, odumieranie koreňového systému.

Voda**Hodnotenie kvality povrchových vôd**

Slovenská republika sa v súčasnosti nachádza v štádiu zmien v oblasti hodnotenia stavu povrchových vôd. Tieto zmeny vyplývajú z procesu implementácie Rámcovej smernice o vode a súvisiacich smerníc Európskej únie v sektore voda.

Za obdobie rokov 2007 a 2008 bolo hodnotených na území Nitrianskeho kraja 30 miest odberov kvality povrchovej vody, z čoho priamo v území Nových Zámok sa nachádzalo jedno odberové miesto a v tesnej blízkosti mesta ďalšie dve.

Každý ukazovateľ bol vyhodnotený, či spĺňa uvedený limit, alebo ho prekračuje. V súčasnej dobe je Nariadenie vlády SR č. 296/2005 Z. z. zrušené a je nahradené Nariadením vlády č. 269/2010 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd. V rokoch 2007 – 2008 sa hodnotila kvalita vody ešte podľa Nariadenia vlády SR č. 296/2005 Z. z.

Hodnotenie kvality podzemných vôd

V roku 2008 sa kvalita podzemných vôd na Slovensku sledovala v 71 kvartérnych a predkvartérnych útvaroch podzemných vôd, z ktorých zasahujú do riešeného územia najmä:

SK1000400P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov Váhu, Nitry a ich prítokov j. časti oblasti povodia Váh

Táto oblasť patrí už dlhšie obdobie medzi najznečistenejšie časti Slovenska, kde sa vplyv antropogénneho znečistenia na podzemné vody kvartérnych náplavov prejavuje v celom útvare. Dokumentujú ho nadlimitné hodnoty stopového prvku As, všeobecne organických látok TOC, NEL a špecifických látok. Nariadeniu vlády nevyhovujú aj koncentrácie Mn, Fe.

SK2001000P Medzizrnové podzemné vody Podunajskej panvy a jej výbežkov oblasti povodia Váh

Vo vrtoch základného aj prevádzkovaného monitorovania boli prekročené limitné hodnoty ukazovateľov Fe, Fe2+, Mn, NO3-, Cl-, SO42-, H2S, NH4+, Na, Mg.

Degradácia a kontaminácia pôdy

Vodná erózia

K hlavným faktorom podmieňujúcim intenzitu vodnej erózie patrí svahovitosť územia, rastlinný kryt, množstvo a intenzita zrážok a zrnitosť pôdy.

Vodná erózia pôdy má veľký význam pri modelovaní reliéfu krajiny aj pri degradácii vlastností poľnohospodárskych pôd (dochádza k uvoľňovaniu a následnému transportu pôdných častíc, na ktoré sú relatívne pevne fixované živiny a organická hmota). Vodná erózia sa prejavuje znižovaním hĺbky pôdneho profilu, úbytkom organickej hmoty a živín, rovnako aj zhoršovaním pôdnej štruktúry.

Z pohľadu dlhodobého negatívneho efektu na produkčnú schopnosť pôd je erózia pôdy chápaná ako významná environmentálna hrozba. Hoci je vodná erózia prirodzený proces, neuvážená činnosť človeka môže významne ovplyvniť rýchlosť jej pôsobenia – nevhodné trasovania lesných ciest, výruby zelene (lesné porasty, nelesná drevinová vegetácia, skupiny stromov, líniová zeleň, brehové porasty,...), neudržiavané a zanášané, tiež napriamované potoky, nečistené zanášané studničky.

Tabuľka – Zastúpenie kategórií pôd v okrese Nové Zámky ohrozených vodnou eróziou (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória erodovateľnosti pôdy			
	žiadna alebo nízka	stredná	vysoká	extrémna
Nové Zámky	77,10	14,94	6,12	1,84
Nitriansky kraj spolu	70,30	19,93	7,31	2,45

Zdroj: VUPOP Bratislava, 2007

Riešené územie nie je ohrozené vodnou eróziou alebo jej intenzita je len veľmi nízka (rovina bez svahov s výraznejšími výškovými rozdielmi).

So stúpajúcim sklonom terénu sa zvyšuje intenzita vodnej erózie.

Kontaminácia pôdy

Väčšina riešeného územia je poľnohospodársky intenzívne využívaná. Realizovanie poľnohospodárskych, výrobných a ťažobných aktivít potenciálne zvyšuje nebezpečenstvo kontaminácie pôd. Potenciálnymi bodovými zdrojmi znečistenia pôd môžu byť čierne (príp. riadené) skládky odpadov a hnojiská na poľnohospodárskej aj na lesnej pôde. V ich okolí sa môžu koncentrovať neznáme, často veľmi toxické látky.

V rámci Plošného prieskumu kontaminácie pôd (PPKP) na Slovensku sú sledované obsahy kontaminujúcich látok v pôdach vo vybraných katastrálnych územiach.

V rámci PPKP 2005 sa na obsah ťažkých kovov analyzovalo 861 pôdných vzoriek zo 71 poľnohospodárskych podnikov, čo predstavovalo 5 185 analýz na rozlohe 36 345,8 ha.

Z tejto rozlohy bolo v zmysle rozhodnutia MP SR č. 531/1994-540 nadlimitných 1 436,0 ha.

Tabuľka – Prehľad kontrolovanej rozlohy, počtu honov a parametrov v okrese Nové Zámky v rámci PPKP 2005 /odberný rok 2004

Okres	Kontrolované hony		Sledované parametre	Nadlimitné		Nadlimitné parametre
	ha	počty		ha	počty	
Nové Zámky	594,0	14	Pb, Cd, Cr, Ni, Hg, As	-	-	-

Zdroj: Správa o stave životného prostredia Slovenskej republiky v roku 2007

V rámci PPKP 2005 bolo v okrese Nové Zámky sledovaných 594,0 ha poľnohospodárskych pôd. Vzorky na sledovanie znečistenia olovom, kadmium, chrómom, niklom, ortuťou a arzénom boli odoberané zo 14 honov. Na základe reprezentatívnych vzoriek neboli na pôde zistené žiadne nadlimitné obsahy ťažkých kovov.

Acidifikácia pôdy

Pôdna reakcia je jedným z najdôležitejších faktorov ovplyvňujúcich pôdnu úrodnosť. Má vplyv na púťanie a rozpustnosť živín, na zlepšenie štruktúrneho stavu pôdy a tvorbu humusu. Je jedným z indikátorov, ktoré určujú ekologickú stabilitu agrárnej krajiny. Hodnotí sa na základe výsledkov agrochemického skúšania pôd na Slovensku (ASP), ktoré v laboratóriu vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky za obdobie piatich rokov.

Posledné výsledky o pôdnej reakcii sú vyhodnotené pre roky 2000 až 2005, kedy prebiehal XI. cyklus ASP.

Tabuľka – Pôdna reakcia v okrese Nové Zámky (%)

Okres	Pôda extrémne kyslá	Pôda silne kyslá	Pôda kyslá	Pôda slabokyslá	Pôda neutrálna	Pôda alkalická	Pôda silne alkalická
	< 4,5	4,6 –	5,1 –	5,6 –	6,6 – 7,2	7,2 – 7,7	7,7 <
Nové Zámky	0,04	0,71	1,93	18,27	45,78	32,44	0,82
Nitriansky	0,49	1,57	4,98	29,67	40,90	21,75	0,65

Zdroj: Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, 2007

Podľa XI. cyklu ASP v okrese Nové Zámky je najviac zastúpená neutrálna a alkalická pôda s pH od 6,6 do 7,7, nenáchylná na acidifikáciu.

Hluk

Z krajinno-ekologického hľadiska sú výraznými kolíziami dopravné ťahy prechádzajúce v bezprostrednej blízkosti obytných častí mesta a chránených území.

Okrem hluku z dopravy je potrebné spomenúť aj stacionárne zdroje hluku, ktorými sú predovšetkým areály a prevádzky priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

D. HODNOTENIE ÚZEMNOPLÁNOVACEJ PROSTREDIE	PREDPOKLADANÝCH DOKUMENTÁCIE	NA VPLYVOV ŽIVOTNÉ
--	---	-------------------------------

Koncept nového územného plánu vychádza zo základných princípov rozvoja mesta vyjadrených v platnom územnom pláne a schválenom zadaní. Reaguje na investičné zámery v oblasti dopravy, predovšetkým na trasovanie preložky štátnej cesty I/64 mimo zastavaného územia mesta a na potreby dopravného prepojenia jednotlivých častí mesta. Zohľadňuje zámery podané rôznymi subjektmi ako podnety k zmene či doplneniam územného plánu zozbieraných mestom počas prípravných prác.

Koncepcia urbanistického rozvoja mesta Nové Zámky vychádza z dobre založenej urbanistickej štruktúry a rozmiestnenia základných funkcií mesta – obytnej, výrobnjej a rekreačnej, ktoré vytvárajú ucelené, od seba oddelené celky, bez väčších vzájomne sa rušivých vplyvov.

Z hľadiska kompozície a ochrany kultúrneho dedičstva je riešenie ÚPN zamerané na zachovanie a rozvoj jedinečného charakteru zastavaného územia mesta – dominantným urbanistickým celkom je územie pôvodnej renesančnej šesťuholníkovej protitureckej pevnosti a jej zázemia.

Medzi najvýznamnejšie kompozičné prvky patrí rieka Nitra so svojim prírodným zázemím a dopravné línie ciest a železnice.

Historická pevnosť predstavuje jadro mesta, okolo ktorého sa centrálno-okružným spôsobom v priebehu storočí rozvinulo viacero typov urbanistickej štruktúry – od drobnej mozaikovitej štruktúry pôvodnej vidieckej zástavby až po veľkoobjemové štruktúry povojnovej obnovy mesta – predovšetkým obytné sídliskové a výrobné.

Pozdĺž toku rieky Nitra (upravená aj pôvodné ramená) sú vytvorené plochy zelene športovo-rekreačného charakteru – prímestskej rekreácie so športovo-rekreačnými aktivitami a záhradami.

Riešenie zohľadňuje základné kompozičné zámery rozvoja mesta vyjadrené v predchádzajúcom územnom pláne mesta. Navrhuje rozvoj obytného územia využitím existujúcich vnútorných plôch s ich možným zahustením a rozvoj v nových, okrajových častiach mesta. Oproti pôvodnému územnému plánu spresňuje funkčné a kapacitné využitie týchto území.

Rozvoj územia pre priemyselnú výrobu a skladové hospodárstvo je navrhovaný zahusťovaním a využívaním existujúcich plôch výrobného areálu pozdĺž Komárňanskej cesty. Nové plochy pre priemyselný areál sú navrhnuté južne od Nesvadskej cesty.

Variant 1

Variant 1 v dopravno-urbanistickom riešení vychádza z predpokladu obchvatu mesta cestou I/64 vo východnej polohe mesta a z preložky hlavného severojužného cestného ťahu (dnešný ťah mestom cestou I/64) z centra mesta smerom k železnici. Ide o preložku tak ako je navrhovaná v platnom územnom pláne mesta s tým, že táto cesta bude nižšieho významu a dvojpruhová. Zámerom tohto riešenia je vytvorenie upokojeného priestoru pozdĺž Ul. SNP, bezkolízneho prepojenia prednádražného priestoru (sídliska Prednádražie) s centrálnou mestskou zónou. Súčasne vedenie tohto ťahu pozdĺž železnice až do výrobného areálu dopravne uvoľní a odľahčí v súčasnosti najviac zaťažený dopravný uzol pri Kapistóryho ulici s previazaním cez most na Komárňanskú a Dvorskú. Preložka cesty umožní úplne odvieť nákladnú dopravu mimo centrálnu časť mesta aj zo smeru z Nesvád, čo umožní priame prepojenie Nesvadskej cesty cez Budovateľskú na preložku.

Variant 1 navrhuje sústredenejší rozvoj obytných plôch v severozápadnej časti mesta – severne od Holubyho až po ochranné pásmo 110 kV elektrického vedenia a severozápadne od Poľnej a Ul. svornosti. Výrobné plochy navrhuje rozvíjať pozdĺž Komárňanskej tak, ako sa to uvažuje v platnom územnom pláne mesta. Nový výrobný areál je navrhnutý južne od Nesvadskej cesty.

Variant 2

Variant 2 v dopravno-urbanistickom riešení tak isto vychádza z predpokladu obchvatu mesta cestou I/64 vo východnej polohe mesta. Severojužný prieťah mestom ponecháva v polohe súčasného ťahu cesty I/64. Predpokladá sa však nižšia intenzita dopravy v dôsledku zníženia tranzitnej dopravy, ktorá by mala ísť po novom obchvate mesta. Podobne ako aj vo variante 1 sa navrhuje odklon dopravy z Nitrianskej cesty (cesta II/563) vytvorením novej cesty južne od lokality TESCA s napojením a úpravou ciest Cintorínska a Andovská a napojením na Gúgsku ul. pred čistiarnou odpadových vôd.

Pre možnosť odľahčenia uzla Kapistóryho – most cez rieku Nitra – Komárňanská sa navrhuje prepojenie Nesvadskej cesty novým premostením rieky Nitra v smere na Ul. G Bethlena.

Variant 2 uvažuje s menej intenzívnym rozvojom obytných plôch v severnej časti mesta (severne od Holubyho). Možný rozvoj obytných plôch je pozdĺž Bezručovej, ktorého rozsah využitia bude závisieť od hygienického ochranného pásma susediaceho poľnohospodárskeho dvora. Nové plochy pre obytné územie sú navrhnuté pozdĺž Šurianskej ul. medzi areálom Baňa a ochranným pásmom 110 kV elektrického vedenia (podobne je to aj vo variante 1). Výrobné plochy navrhuje intenzifikáciou dnes nevyužívaných plôch pozdĺž Komárňanskej (čo umožní aj neuvažovanie s preložkou cesty pozdĺž železnice) a nové plochy pod Nesvadskou cestou. Podľa okolností je navrhnuté na využívanie výrobnými aktivitami aj územie medzi traťami železnice a Dvorskou cestou.

Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Priamym vplyvom vo väzbe na návrhy obsiahnuté v koncepte je záber poľnohospodárskej pôdy. Ďalším významným a nevratným vplyvom je zásah do horninového prostredia.

Návrh použitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely bude spracovaný v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Na časti územia dotknutých lokalít sú stromy a kry, ktoré bude potrebné odstrániť. V zmysle § 47 ods. (3) zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa na výrub stromov vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.

Výstavba objektov sa bude realizovať na základe projektovej dokumentácie v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v znení neskorších predpisov. Územné rozhodnutie môže byť vydané len v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou mesta.

Dokumentácia stavby, vrátane technologickej dokumentácie, na základe ktorej sa bude zámer realizovať, bude obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.

Priame vplyvy a riziká budú znášať len pracovníci priamo zúčastnení na výstavbe. Všetky práce musia byť zrealizované v súlade s STN a príslušnými bezpečnostnými predpismi.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pracujúcich i verejný záujem vyžaduje, aby v návrhu zemných konštrukcií boli rešpektované ustanovenia o bezpečnej realizácii zemných konštrukcií a prác uvedených v STN 73 3050 Zemné práce.

Dodávateľ bude na stavenisku v plnom rozsahu rešpektovať: nariadenie vlády o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách na stavenisku č. 396/2006 Z. z., všeobecné platné technické a technologické požiadavky, normy pre daný charakter prác.

Dodávateľ stavebných prác je povinný zabezpečiť príslušné opatrenia v rozsahu potrebnom na výkon stavebných prác v súlade so zákonom č. 355/2007 Z. z. o verejnom zdravotníctve a zákonom č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Realizátor stavby bude s odpadom, ktorý vznikne pri výstavbe, nakladať v zmysle platnej legislatívy o odpadoch. V zmysle § 19 ods. 1 písm. d) zákona NR SR č. 409/2006 (223/2001 Z. z.) o odpadoch bude tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

V oblasti ochrany ovzdušia musia prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia plniť podmienky zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší, ktorý zrušil zákon č. 478/2002 o ochrane ovzdušia. K novému zákonu boli s účinnosťou od 15.09.2010 prijaté vykonávacie predpisy.

Vlastná prevádzka nesmie narušiť pohodu a kvalitu života obyvateľov hlukom. Hygienické požiadavky stanovuje orgán na ochranu zdravia. Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku vo vonkajších priestoroch budú dodržané podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.

Vypúšťanie odpadových vôd do verejnej kanalizácie upravuje zákon NR SR č. 364/2002 Z. z. o vodách a zákon č. 230/2005 Z. z. o vodovodoch a kanalizáciách, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach a v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Počas výstavby i prevádzky objektov realizovaných v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou treba rešpektovať Vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií.

Ako najvýznamnejšie environmentálne (pozitívne) vplyvy na obyvateľstvo pri realizácii navrhovaného riešenia ÚPN mesta Nové Zámky možno označiť:

- odstránenie starých environmentálnych záťaží rekultiváciou zasiahnutých území
- zníženie tlaku na ďalšiu urbanizáciu krajinného prostredia vďaka využívaniu existujúcich lokalít v zastavanom území mesta a v aditívnom napojení na rozvojové územia, ktoré boli aj v predchádzajúcom období zvažované na rozvoj
- zlepšenie prostredia mesta pre denný pobyt obyvateľov (návrh peších trás v zastavanom území v prepojení na pešie trasy v extraviláne mesta, návrh cyklistických chodníkov, systému plôch sídelnej zelene, určenie minimálneho podielu zelene v obytnom prostredí, rozvoj športovo-rekreačných plôch a zariadení).

Riešenie Územného plánu mesta Nové Zámky, v súlade so zadáním, vychádza z princípov trvalo udržateľného rozvoja. Vlastná realizácia jednotlivých aktivít musí byť postupne konkretizovaná a spodrobňovaná v ďalších podrobnejších dokumentáciách, pri ktorých sa musia zabezpečiť vyhodnotenia vplyvov na životné prostredie v zmysle platných právnych predpisov na posúdenie rozvoja konkrétnych aktivít v konkrétnych podmienkach.

Územnoplánovacia dokumentácia vytvára predpoklady pre rozvoj územia, ktoré smerujú k zmene organizácie dopravy, rozvoju obytnej zástavby, zariadení občianskej vybavenosti, rozvoju výrobnobslužných zón a športovo rekreačných zón.

V zásade možno konštatovať, že územnoplánovacia dokumentácia sa dotkne všetkých obyvateľov a návštevníkov mesta Nové Zámky. Priame vplyvy na obyvateľstvo budú najmä v oblastiach, kde sa navrhujú nové aktivity.

Priame vplyvy na obyvateľstvo, spojené až s realizáciou objektov podľa predkladanej územnoplánovacej dokumentácie, budú prebiehať v etape výstavby a následne počas prevádzky.

Z hľadiska potrieb obyvateľstva realizáciu objektov podľa navrhovaného územného plánu mesta možno hodnotiť pozitívne, keďže sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest a služieb. Vhodnými stavebnými a vegetačnými úpravami sa vytvoria esteticky pôsobivé prvky, ktoré pozitívne ovplyvnia vnímanie urbanizovanej i neurbanizovanej krajiny a celkový obraz mesta.

Možné zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predpokladané predovšetkým z vykurovania objektov a z výfukových plynov osobných automobilov. Možno predpokladať, že najvyššie koncentrácie znečisťujúcich látok v okolí objektov budú nižšie ako sú príslušné limity.

Jedným z najvýznamnejších predpokladov na zníženie nepriaznivých vplyvov prostredia na obyvateľstvo je návrh dopravnou-urbanistického riešenia. Toto riešenie vytvára základnú dopravnú kostru mesta v zmysle hierarchického okružno-radiálneho systému zabezpečujúceho distribúciu dopravy od navrhovanej preložky cesty I/64 smerom dovnútra k jednotlivým mestským častiam a smerom von k navrhovaným rýchlostným cestám. Minimalizuje sa tým tranzitný prejazd širším centrom mesta. Vytvoria sa tiež podmienky pre upokojenie dopravy v centre mesta. Z hľadiska priaznivých vplyvov na obyvateľstvo je najvýznamnejším znížením zaťaženia hlukom a emisiami z dopravy na pôvodnej trase.

Navrhovaná koncepcia dopravnej siete vychádza z predpokladov:

- základ komunikačného systému bude navrhovaný tak aby v cieľovom stave vytvoril ucelený dopravný systém skladajúci sa z dopravných okruhov okolo mesta a priečnych prepojení, ktoré budú mať zbernú funkciu a sústavy obslužných komunikácií, ktoré umožnia určité obmedzenia a upokojenie dopravy
- nový dopravný systém umožní prerozdelenie dopravy do viacerých koridorov, presmeruje dopravu, ktorá nemá vzťah priamo k centru mesta na jeho okraje, uvoľnená kapacita bude slúžiť cieľovej doprave do širšieho centra
- nové funkčné zaradenie jednotlivých komunikácií a vytvorenie novej hierarchie existujúcej komunikačnej siete mesta - nové zámery a ich obsluha dotvára ucelený systém komunikácií, ich prepojenie nielen automobilovou, ale aj MHD a cyklistickou dopravou, dostatočný priestor pre statickú dopravu v okolí centra zjednoduší parkovanie vozidiel a zníži počet jász pri hľadaní parkovacieho miesta

- preloženie cesty I/64 do novej polohy a tým dopravné odľahčenie centra mesta – po preložení cesty I/64 do novej polohy na východnej strane mesta sa uvoľní hlavná dopravná os od tranzitnej dopravy a bude možné vytvoriť priestor pre zariadenia cyklistickej a statickej dopravy – využitie uvoľneného priestoru pre zlepšenie podmienok pre cyklistickú a statickú dopravu (bezpečné využívanie bicykla na rekreačnú i obslužnú dopravu)
- prepojenie južnej priemyselnej časti s navrhovaným východným obchvatom mesta cez cestu III/50815, aby sa v najväčšej možnej miere odklonila nákladná doprava z prejazdu mestom
- zmena lokality Autobusovej stanice, ktorá vo svojej novej polohe umožní priamy kontakt s existujúcou Železničnou stanicou a zabezpečí priamy prestupový uzol medzi železnicou, prímestskou autobusovou dopravou a MHD, táto zmena bude mať vplyv na vedenie hromadnej autobusovej dopravy v meste a hlavné pešie prepojenie oboch staníc s centrom mesta
- modernizácia železničnej trate č. 130, ktorá si bude vyžadovať rekonštrukciu úrovňových priecestí na mimoúrovňové – táto prestavba umožní vytvorenie nových bezkolíznych križovaní so železnicou, ktorých parametre budú spĺňať podmienky pre prejazd ťažkej nákladnej dopravy. Hlavné cestné prepojenia popod teleso železnice (cesta I/75, Žofiina osada a II/064019, Šurianska) uvedené parametre v súčasnosti nespĺňajú. Nie všetky priecestia budú rekonštruované a prípadné zrušené priecestia bude potrebné nahradiť inou trasou
- rýchlostná cesta R7 – v súčasnosti je preferovaná trasa vedená od hranice Trnavského samosprávneho kraja južne od Nededu, ďalej severne od Nových Zámkov, Bešeňova, Kolty, Čaky, južne od Tekovských Lužian a Jura nad Hronom a severne od Demandíc, Horných Semeroviec a Horných Turoviec
- mesta Nové Zámky sa dotýkajú dva stavebné úseky rýchlostnej cesty R7 – úsek Dunajská Streda – Nové Zámky a úsek Nové Zámky – Čaka.

Koncept ÚPN mesta Nové Zámky navrhuje vo variante 1 nové plochy na výstavbu spolu pre 1 530 b. j. (z toho 1 030 b. j. umiestnených v RD a 500 b. j. v BD), čo predstavuje plochy pre cca 4 320 obyvateľov.

Koncept ÚPN mesta Nové Zámky navrhuje vo variante 2 nové plochy na výstavbu spolu pre 1 610 b. j. (z toho 1 110 b. j. umiestnených v RD a 500 b. j. v BD), čo predstavuje plochy pre cca 4 540 obyvateľov.

Koncept ÚPN mesta Nové Zámky v oboch variantoch zachováva pôvodnú historickú uličnú štruktúru – nové rozvojové plochy sú navrhované tak, aby sa zachovala pôvodná urbanistická štruktúra a charakter mesta a jeho častí.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zrejmé, že koncept ÚPN vytvára v oboch variantoch, z hľadiska hospodárskej základne mesta, dostatočné územné predpoklady pre zabezpečenie potrebných pracovných príležitostí v súlade s uvažovaným vývojom počtu obyvateľov mesta.

Za predpokladu zachovania počtu obyvateľov mesta Nové Zámky na úrovni roku 2011 ako aj za predpokladu maximálnej saturácie novo navrhovaných funkčných plôch pre novú bytovú výstavbu ako aj pri dostavbe prelúk a pri intenzifikácii niektorých ďalších urbanistických blokov môže sa počet obyvateľov mesta Nové Zámky pohybovať zhruba na úrovni 45-46 tis. osôb

Koncept ÚPN mesta Nové Zámky počíta s lokalizáciou nových /dodatočných území výrobných funkcií, resp. výrobo-obslužných funkcií mimo centrálnych polôh mesta (mimomestské a okrajové zóny).

Z hľadiska obyvateľstva realizáciu objektov podľa navrhovaného územného plánu mesta možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa rozšíri ponuka bývania, pracovných miest, služieb a športovo-rekreačných aktivít, skvalitní sa štruktúra zelene v zastavanom území a v okolitej poľnohospodárskej krajine.

Vytvoria sa tiež predpoklady na zníženie zaťaženia obyvateľov negatívnymi vplyvmi z dopravy.

E. NAVRHOVANÉ OPATRENIA

Územnoplánovacia dokumentácia komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu a ustanovuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia. Územnoplánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie Slovenskej republiky, regiónov a obcí.

Ustanovuje rámec sociálnych, ekonomických, environmentálnych a kultúrnych požiadaviek na územný rozvoj, starostlivosť o životné prostredie a tvorbu krajiny. Vyjadruje rámce pre územný rozvoj a vyjadruje zámery a odporúčania pre riešenie jednotlivých oblastí, ktoré sa následne premietajú do nižších stupňov územnoplánovacích dokumentácií.

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie musia vychádzať predovšetkým z princípov trvalo udržateľného rozvoja.

Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja bola prijatá vládou SR dňa 10.10.2001.

Hodnotenie jednotlivých stratégií, koncepcií, programov, a aktivít vo vzťahu k TUR možno realizovať na základe 16 princípov (na riadenie činnosti ľudí) a 40 kritérií (na posudzovanie uplatnenia princípov):

1. Princíp podpory rozvoja ľudských zdrojov
2. Ekologický princíp
3. Princíp autoregulačného a sebahodnotiaceho vývoja
4. Efektívny princíp
5. Princíp rozumnej dostupnosti
6. Princíp preventívnej opatrnosti a predvídavosti
7. Princíp rešpektovania potrieb a práv budúcich generácií
8. Princíp vnútrogeneračnej, medzigeneračnej a globálnej rovnosti práv obyvateľov Zeme
9. Princíp kultúrnej a spoločenskej integrity
10. Princíp nenásilia
11. Princíp emancipácie a participácie
12. Princíp solidarity
13. Princíp subsidiarity
14. Princíp prijateľných chýb
15. Princíp optimalizácie
16. Princíp sociálne, eticky a environmentálne priaznivého hospodárenia, rozhodovania, riadenia a správania

Pri zabezpečovaní tohto cieľa je potrebné uplatňovať a dodržiavať základné všeobecne platné zásady trvalo udržateľného rozvoja (Agenda 21):

- presadzovaním ekologizácie hospodárenia v území, zameraného na vnášanie environmentálnych požiadaviek do všetkých sfér hospodárskeho rozvoja (nadstavbovej – ekologizácia spoločenského vedomia, legislatívnych, ekonomických nástrojov, realizačnej – ekologizácia priestorovej organizácie využívania a ochrany územia, výrobných technológií)
- preferovaním preventívnych opatrení nad nápravnými - prenesením ťažiska odstraňovania následkov poškodzovania životného prostredia na odstraňovanie jeho príčin
- chápaním riešenia environmentálnych problémov ako súčasti riešenia ekonomických problémov – uplatňovaním princípu "environmentálne výhodné = výhodné ekonomicky"
- uvedením si zodpovednosti za životné prostredie voči budúcim generáciám, neprenášanie zodpovednosti na predchádzajúce ani budúce generácie
- uplatňovaním integrovaného prístupu k riešeniu environmentálnych problémov zameraného na systémové riešenie problémov životného prostredia
- presadzovaním ekonomickej zainteresovanosti znečisťovateľov a poškodzovateľov životného prostredia do riešenia environmentálnych problémov

- presadzovaním dôsledného posudzovania vplyvov jednotlivých socio-ekonomických aktivít na životné prostredie, jeho zložky ako i na človeka a ľudské zdravie
- dôsledným uplatňovaním zabezpečenia požiadavky ochrany rôznorodosti podmienok a foriem života
- uplatňovaním a presadzovaním princípu úcty k životu, ku všetkým jeho formám, ku všetkým prírodným a kultúrnym hodnotám
- považovaním starostlivosti o životné prostredie za jednu zo základných podmienok zastavenia nepriaznivého trendu vývoja zdravotného stavu obyvateľstva.

Základné dlhodobé ciele v jednotlivých aspektoch rozvoja

a) v rámci environmentálneho aspektu:

- racionálne čerpanie a využívanie neobnoviteľných prírodných zdrojov s preferenciou využívania obnoviteľných zdrojov surovín a energie
- zníženie znečistenia ovzdušia na úroveň akceptovateľnú z hľadiska vplyvov na zdravotný stav obyvateľstva a na živé organizmy
- zabezpečenie ochrany a racionálne využívanie vodných zdrojov a vody ako obnoviteľného zdroja energie
- zabezpečenie dlhodobého zlepšovania kvality povrchových a podzemných vôd
- dlhodobé zlepšovanie kvality pôdných zdrojov, zvyšovanie produkčnosti pôdy pri zachovaní environmentálnych kritérií a racionálne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu
- zabezpečenie ochrany prírody, biodiverzity a ekologickej stability krajiny.

b) v rámci ekonomického aspektu:

- zabezpečenie kvalitnej pitnej vody pre zásobovanie obyvateľstva a pre hospodárske aktivity
- zníženie množstva znečisťujúcich látok vo vypúšťaných odpadových vodách
- zabezpečenie nevyhnutných energetických zdrojov pre rozvoj regiónu v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti rozvoja
- zabezpečenie modelu priemyslu založeného na integrovanom využití potenciálu spoločnosti a krajiny, šetiacom prírodu a prírodné zdroje
- integrácia environmentálnych požiadaviek do poľnohospodárstva prostredníctvom zachovania polyfunkčnosti pôd a ich environmentálnej kvality pre zdravú rastlinnú produkciu a ochranu vodných zdrojov, udržanie vidieckeho rázu krajiny a zlepšovania jej estetických funkcií
- zabezpečenie dlhodobého, šetrného a environmentálne vhodného využívania lesných ekosystémov v medziach ich reprodukčných schopností
- dobudovanie dopravnej infraštruktúry v súlade s požiadavkami rozvoja mesta, s rešpektovaním obmedzení vyplývajúcich z negatívnych dopadov na ľudí a prírodu
- minimalizácia odpadov znižovaním surovinovej náročnosti výroby, recykláciou odpadov, podporou druhotného využívania a ekologického nakladania s nimi

c) v rámci sociálneho aspektu:

- zabezpečenie obnovy a udržiavania historických štruktúr, podpora rozvoja ľudovej kultúry
- využitie vysokého potenciálu regiónu na rekreáciu a turistiku v plnom súlade so záujmami ochrany prírody a prírodných zdrojov s ťažiskom rozvoja rekreácie v obciach s potrebným potenciálom atraktivít a vybavenosti
- vytvorenie spoločnosti mesta, schopnej uspokojovať sociálne, kultúrne a duchovné potreby obyvateľov pri súčasnom udržaní a rozvoji sociálneho potenciálu, tvoreného znalosťami, zručnosťami, zdravím a spoločenskými väzbami
- vytvorenie územia so sýdelnou identitou a formou osídlenia, ktorá umožňuje dosahovanie a zachovanie vysokej kvality podmienok pre bývanie, prácu a rekreáciu.

Realizácia viacerých cieľov a opatrení na obecnej úrovni je však v priamej väzbe:

- na vytvorení celospoločenských podmienok.

Ide predovšetkým o opatrenia v rámci nadstavbovej sféry – ekologizácia ekonomických a legislatívnych nástrojov, ekologizácia spoločenského vedomia – systém vzdelávania, výchovy a pod.

V úrovni územnoplánovacej dokumentácie obce možno opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie definovať v podobe **zásad a regulatívov**.

Zásady a regulatívy funkčného využitia a priestorového usporiadania územia

Pre účely stanovenia regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia je zastavané územie rozdelené na urbanistické bloky. Urbanistické bloky predstavujú ucelené časti územia s podobnými funkčnými a priestorovými charakteristikami, ktoré sú relatívne homogénne s identickou hmotovo-priestorovou štruktúrou. V zásade sú prevažne ohraničené komunikačnými trasami a podrobnejšie členia urbanistické obvody dané štatistickým úradom. Vymedzenie urbanistických blokov je súčasťou grafickej časti dokumentácie vo výkrese č. 2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami.

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v zastavanom území určujú zásady využívania územia pre jednotlivé pozemky zahrnuté do urbanistických blokov tak, aby ich aplikáciou bolo možné usmerňovať výstavbu v súlade s požiadavkami na racionálne využitie územia a zároveň dodržať požiadavky na zachovanie kvalitného životného prostredia. Regulatívy sa vzťahujú rovnako na doteraz urbanizované plochy ako aj na územia určené na novú výstavbu.

1. Zásady priestorového usporiadania

2. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok na využitie jednotlivých plôch a intenzita ich využitia

3. Zásady a regulatívy umiestnenia občianskeho vybavenia územia

4. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia územia

5. Zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia územia

6. Zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

7. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

8. Vymedzenie zastavaného územia obce

9. Vymedzenie ochranných pásem a chránených území podľa osobitných predpisov

10. Vymedzenie častí mesta, na ktoré je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

Podrobne sú zásady a regulatívy funkčného využitia a priestorového usporiadania definované v návrhu Záväznej časti konceptu ÚPN mesta Nové Zámky..

F. POROVNANIE VARIANTOV

Koncept je predkladaný v dvoch variantoch. Ďalší postup prípravy územnoplánovacej dokumentácie je založený na výsledkoch verejného prerokovania Konceptu ÚPN mesta Nové Zámky s dotknutými organizáciami, s odbornou a laickou verejnosťou. Výsledkom bude návrh územného plánu. Tento bude spracovaný invariantne a opätovne bude verejne prerokovaný. Z tohto dôvodu nie je možné v tejto etape prípravy a ani nie je účelné označiť jeden z variantov za výhodnejší.

V návrhoch v oboch variantoch sú pozitívne prvky rozvoja, ale aj také, ktoré prinášajú možné riziká a nepriaznivé vplyvy. Spracovateľský kolektív preto pristúpil k slovnému hodnoteniu variantov.

Odporúčania pre riešenie návrhu ÚPN mesta Nové Zámky

V rámci návrhu územného plánu mesta Nové Zámky sa doporučuje preferovať:

- uplatňovanie zásad a kritérií trvalo udržateľného rozvoja
- primerané využívanie potenciálu riešeného územia – výrobného, obytného a rekreačného a tiež prírodného a kultúrno-historického
- zohľadnenie polohového potenciálu mesta v štruktúre osídlenia
- zabezpečenie účinnej ochrany vysokoproduktívnych poľnohospodárskych pôd
- zabezpečenie účinnej ochrany podzemných vôd najmä reguláciou ťažobných činností
- zabezpečenie primeraného obytného, pracovného a rekreačného prostredia na území mesta:
 - uplatnením efektívneho dopravného systému
 - upokojením dopravy v centrálnej časti mesta a v obytných a rekreačných zónach
 - vytváraním priestorových možností pre rozvoj rekreačnej a obslužnej cyklistickej dopravy
 - rozvojom obytnej zástavby v súčinnosti s ponukou plôch pre areály a zariadenia občianskej vybavenosti
- využitie špecifického športovo-rekreačného potenciálu mesta vzhľadom na polohu pri vodnom toku Nitra a priestorový potenciál pre rozvoj športovo-rekreačných aktivít v prímestskej rekreačnej zóne pozdĺž vodného toku Nitra, limitovane rozvíjať športovo-rekreačné aktivity pri súčasnom zvýšení významu a poznávacích funkcií v súlade s požiadavkami ochrany prírody
- využitie priestorového potenciálu mesta pre rozvoj výrobných aktivít najmä efektívnym využitím existujúcich (momentálne funkčných aj nefunkčných) výrobných plôch poľnohospodárskeho, priemyselného a skladového zamerania
- formovanie obrazu novozámockej krajiny:
 - rozvíjaním plôch a línii krajinej zelene v poľnohospodárskej krajine ako súčastí prvkov ÚSES – podporovať a ochraňovať nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi
 - uplatňovaním primeraných veľkostí poľnohospodárskych honov z hľadiska zvyšovania ekologickej stability územia, podpory biodiverzity územia, pestrosti krajinného obrazu, pôdoochranných a vodoochranných opatrení, zameraných na ochranu krajiny pred eróziami, pred prívalovými vodami a povodňami,
 - revitalizáciou vodných tokov v krajine z dôvodu zvyšovania vododržnosti územia
 - uplatňovaním výtvarných prvkov v krajine
 - rozvojom rekreačných trás s príslušným mobiliárom v poľnohospodárskej krajine
 - zvyšovaním estetických kvalít zastavaného územia i okolitej krajiny.

Z hľadiska celkového vyhodnotenia predpokladaných vplyvov na ŽP v predkladanej správe o hodnotení strategického dokumentu vyplýva, že vzhľadom na:

- predpokladanú nižšiu intenzitu dopravy v dôsledku zníženia tranzitnej dopravy, ktorá by mala ísť po novom obchvate mesta
- predpokladané menšie zábery poľnohospodárskych pôd mimo zastavaného územia mesta
- navrhovaný vyšší počet obyvateľov pri menších záberoch poľnohospodárskych pôd, čo súčasne predpokladá vyššiu intenzitu využitia riešeného územia
- navrhovaný výrobnno-skladový areál nezasahujúci (na rozdiel od variantu 1) za hranice chráneného vtáčieho územia
- vyššiu ponuku pracovných príležitostí

- je výhodnejší navrhovaný variant 2.